

DZIAŁ I STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

1. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

Przez **zamknięty obieg wody** rozumie się układ, w którym woda raz użyta nie jest odprowadzona do odbiornika, lecz zwracana do punktu bezpośredniego podawania wody do obiegu, do powtórnych rotacji i wykorzystania.

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 1 pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu ak-

CHAPTER I ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

1. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water supply network" — all entities responsible for the management of the water supply network (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces, etc.).

A **closed water cycles system** is understood as a system, in which water that has been used once is not drained to a collector, but recycled to the point where the water is directly fed into the system for subsequent cycles and utilization.

2. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 1, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewage network of entities engaged in production (including contaminated mine drainage water and cooling water), other entities as well as households.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

tywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektrywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającich zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej.

W przypadku gdy miasto obsługiwane jest przez kilka oczyszczalni o różnym sposobie oczyszczania, o zakwalifikowaniu miasta do obsługiwanej przez poszczególne rodzaje oczyszczalni ścieków decyduje przewaga ilości ścieków oczyszczanych przez dany rodzaj oczyszczalni.

3. Informacje o źródłach i wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami. Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań i może być powiększona jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

4. Informacje o odpadach za lata 2000-2012 opracowane zostały w oparciu o Ustawę z dnia

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (bio-filters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Data on **urban and rural population connected to wastewater treatment plants** are presented on a basis of a number of people served by wastewater treatment plants working on sewage network.

When an urban area is served by several treatment plants with various methods of treatment, the predominate amount of wastewater treated by a given treatment plant determines the classification of the urban area in the appropriate type of wastewater treatment plant.

3. Information regarding the sources and amounts of air pollutants emission from plants of significant nuisance to air quality as well as **the possession of system to reduce such pollutants and the effects of their utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments. The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile

4. Data on waste for the years 2000-2012 have been elaborated on the basis of the Law on Waste

27 IV 2001 r. o odpadach. Dane o odpadach od 2013 r. opracowano w oparciu o Ustawę z dnia 14 XII 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2016 r., poz. 1987, z późniejszymi zmianami).

Dane o **odpadach** za 2000 r. opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Dane od 2014 roku dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Dane o ilości i **rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się jakkolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Przez **unieszkodliwienie odpadów** rozumie się proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie odpadów obejmujące: wstępne magazynowanie odpadów przez ich wytwórcę, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów, magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekolo-

dated 27 IV 2001. Data on waste since 2013 have been elaborated on the basis of the Law on Waste dated 14 XII 2012 (Journal of Laws from 2016, item 1987, with later amendments).

Data on **waste** for 2000 were compiled on the basis of a classification of waste, based on the European Waste Catalogue, and since 2002 on the basis of catalogue of waste based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union on 1 I 2002.

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Data on **the quantity and type of waste** concern plants which generated over 1 thous. t of hazardous waste or other than hazardous waste (excluding municipal waste) in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more.

Waste shall mean any substance or object which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Recovery of waste is understood as any process, main result of which is waste serving a useful purpose by replacing other materials which would otherwise have been used to fulfill a particular function, or as a result of which waste is being prepared to fulfill that function, in the plant or generally in the economy.

Disposal of waste is understood as a process which is not recovery even if a secondary consequence of such a process is the reclamation of substances or energy.

Storage of waste is a temporary storage of waste, including: preliminary storage of waste by its producer, temporary storage of waste by the unit collecting waste, storage of waste by the unit processing waste.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

5. Nature protection consists in maintaining, sustainable use and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Nature 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes,

giczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 IV 2004 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2018 poz. 142); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu: zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania oraz popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zastępujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska

monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2018 item 142); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing by particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to: preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats, habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors

Documentation sites are scientifically and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological areas are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmen-

o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

6. Dane o nakładach na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

7. Fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej są to fundusze tworzone m.in. z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych m.in. za: emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów oraz pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, spłat pożyczek udzielonych inwestorom.

Dane dotyczące funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Narodowego i wojewódzkich) prezentuje się w układzie memoriałowym (z wyjątkiem kar za naruszenia wymagań w zakresie ochrony środowiska – w ujęciu kasowym).

8. Podziału nakładów na środki trwałe służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz uzyskanych efektów rzeczowych według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji inwestycji.

tal, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien bushes, sources, waterfalls, exsurgents, stones, ravines, erratic boulders and caves.

6. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

The presented data refer to: legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of individual farmsteads as well as natural persons and partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

7. Environmental protection and water management funds are funds created from income originating i.a. from: the payments for use of natural environment (i.e.: payments collected i.a. for: releasing air pollutants, landfilling waste as well as withdrawal and use of water and releasing wastewater into water or the ground), the fines for violating environmental protection requirements, the repayments of loans granted for investors.

Data concerning environmental protection and water management funds (National and voivodship) are presented on accrual basis (excluding fines for violating environmental protection requirements – on cash basis).

8. The division of outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management by voivodship is made on the basis of the actual location of the investment.

TABL. 1. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2017 R.**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Na cele For purposes of							Na 1 km ² Per 1 km ²
		produkcyjne ^a production ^a			nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napeł- niania i uzupeł- niania stawów rybnych irrigation in agriculture and forestry as well as filling up and comple- ting fish ponds	eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water supply network ^b			
		razem total	w tym wody of which waters			razem total	wody waters		
			po- wierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground			po- wierz- chniowe surface	pod- ziemne under- ground	
w dam ³ in dam ³									
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	324256,8	110592,0	89114,0	18109,0	122435,0	91229,8	-	91229,8	12,9
Podregion białski Subregion	34635,2	1950,0	7,0	1943,0	20106,0	12579,2	-	12579,2	5,8
Powiaty: Powiaty:									
białski	6558,5	645,0	-	645,0	1646,0	4267,5	-	4267,5	2,4
parczewski	15729,6	407,0	7,0	400,0	13893,0	1429,6	-	1429,6	16,5
radzyński	4297,1	554,0	-	554,0	1153,0	2590,1	-	2590,1	4,5
włodawski	5325,6	209,0	-	209,0	3378,0	1738,6	-	1738,6	4,2
Miasto na prawach po- wiatu: City with powiat status:									
Biała Podlaska	2724,4	135,0	-	135,0	36,0	2553,4	-	2553,4	55,6
Podregion chełmsko-zamojski . Subregion	62097,9	4320,0	402,0	2979,0	33675,0	24102,9	-	24102,9	6,7
Powiaty: Powiaty:									
biłgorajski	5154,6	40,0	-	40,0	1112,0	4002,6	-	4002,6	3,1
chełmski	6567,1	835,0	-	221,0	3137,0	2595,1	-	2595,1	3,5
hrubieszowski	3194,5	315,0	116,0	199,0	1147,0	1732,5	-	1732,5	2,5
krasnostawski	6722,0	1022,0	36,0	986,0	3311,0	2389,0	-	2389,0	6,5
tomaszowski	5648,1	595,0	-	270,0	-	5053,1	-	5053,1	161,4
zamojski	19771,9	767,0	-	767,0	16090,0	2914,9	-	2914,9	13,3
Miasta na prawach po- wiatu: Cities with powiat sta- tus:									
Chełm	12046,4	537,0	250,0	287,0	8878,0	2631,4	-	2631,4	6,4
Zamość	2993,3	209,0	-	209,0	-	2784,3	-	2784,3	99,8
Podregion lubelski ... Subregion	61156,4	6882,0	418,0	4034,0	21131,0	33143,4	-	33143,4	14,5
Powiaty: Powiaty:									
lubartowski	21620,3	395,0	-	395,0	17622,0	3603,3	-	3603,3	16,8
lubelski	8708,7	317,0	-	317,0	1709,0	6682,7	-	6682,7	5,2
łęczyński	4752,7	2582,0	-	152,0	-	2170,7	-	2170,7	7,5
świdnicki	5745,2	555,0	-	555,0	1800,0	3390,2	-	3390,2	12,3
Miasto na prawach po- wiatu: City with powiat status:									
Lublin	20329,5	3033,0	418,0	2615,0	-	17296,5	-	17296,5	138,3
Podregion puławski . Subregion	166367,3	97440,0	88287,0	9153,0	47523,0	21404,3	-	21404,3	29,5
Powiaty: Powiaty:									
janowski	10021,1	86,0	-	86,0	8428,0	1507,1	-	1507,1	11,5
kraśnicki	10025,5	357,0	-	357,0	5749,0	3919,5	-	3919,5	10,0
łukowski	11363,7	782,0	-	782,0	5014,0	5567,7	-	5567,7	8,2
opolski	14907,8	406,0	-	406,0	12074,0	2427,8	-	2427,8	18,4
puławski	102761,3	95067,0	88287,0	6780,0	2436,0	5258,3	-	5258,3	110,0
rycki	17287,9	742,0	-	742,0	13822,0	2723,9	-	2723,9	28,1

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry and fishing – from own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water supply network.

TABL. 2. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH W 2017 R.**
 AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia w ha Total area in ha		Pobór wody w dam ³ Water withdrawal in dam ³			
	nawadnianych użytków rol- nych i gruntów le- śnych ^a irrigated agricultural and forest lands ^a	napelnianych stawów rybnych ^b filled fish ponds ^b	do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych ^c for irrigation of agricultural and forest lands ^c		do napelniania i uzupełniania stawów rybnych for filling and completing fish ponds	
			ogółem total	na 1 ha per 1 ha	ogółem total	na 1 ha per 1 ha
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	4929	6787	6279	1,3	116201	17,1
Podregion białski Subregion	3546	1349	4253	1,2	15898	11,8
Powiaty: Powiaty:						
białski	756	36	568	0,8	1078	29,9
parczewski	1302	1102	656	0,5	13282	12,1
radzyński	522	82	220	0,4	933	11,4
włodawski	906	129	2773	3,1	605	4,7
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Biała Podlaska	60	-	36	0,6	-	-
Podregion chełmsko-zamojski Subregion	766	1393	895	1,2	32780	23,5
Powiaty: Powiaty:						
biłgorajski	-	74	-	-	1112	15,0
chełmski	570	174	803	1,4	2334	13,4
hrubieszowski	-	49	-	-	1147	23,4
krasnostawski	63	174	28	0,4	3283	18,9
tomaszowski	133	669	64	0,5	16026	24,0
zamojski	-	253	-	-	8878	35,1
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:						
Chelm	-	-	-	-	-	-
Zamość	-	-	-	-	-	-
Podregion lubelski Subregion	100	1224	348	3,5	20783	17,0
Powiaty: Powiaty:						
lubartowski	79	1087	61	0,8	17561	16,2
lubelski	21	76	287	13,7	1422	18,7
łęczyński	-	-	-	-	0	-
świdnicki	-	61	-	-	1800	29,5
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Lublin	-	-	-	-	-	-
Podregion puławski Subregion	517	2821	783	1,5	46740	16,6
Powiaty: Powiaty:						
janowski	58	898	44	0,8	8384	9,3
kraśnicki	-	190	-	-	5749	30,3
łukowski	171	348	288	1,7	4726	13,6
opolski	128	441	92	0,7	11982	27,2
puławski	65	103	132	2,0	2304	22,4
rycki	95	841	227	2,4	13595	16,2

a, b Obiekty o powierzchni co najmniej: a - 20 ha, b - 10 ha. c Łącznie ze ściekami.

a, b Facilities with an area of at least: a - 20 ha, b - 10 ha. c Including wastewater.

TABL. 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2017 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnictwo ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplatacja sieci wodociągowej ^b Exploitation of water supply network ^b
	w dam ³		in dam ³		w % ogółem		in % of total
WOJEWÓDZTWO	304096	110117	122435	71544	36,2	40,3	23,5
VOIVODSHIP							
Podregion biały	32176	1979	20106	10091	6,2	62,5	31,4
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
biały	5745	651	1646	3448	11,3	28,7	60,0
parczewski	15388	411	13893	1084	2,7	90,3	7,0
radzyński	3708	551	1153	2004	14,9	31,1	54,0
włodawski	4961	229	3378	1354	4,6	68,1	27,3
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Biała Podlaska	2374	137	36	2201	5,8	1,5	92,7
Podregion chełmsko-zamojski	54953	4230	33675	17048	7,7	61,3	31,0
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
biłgorajski	4295	41	1112	3142	1,0	25,9	73,2
chełmski	5755	789	3137	1829	13,7	54,5	31,8
hrubieszowski	2902	284	1147	1471	9,8	39,5	50,7
krasnostawski	6288	991	3311	1986	15,8	52,7	31,6
tomaszowski	19137	783	16090	2264	4,1	84,1	11,8
zamojski	11336	533	8878	1925	4,7	78,3	17,0
Miasta na prawach powiatu:							
Cities with powiat status:							
Chełm	2666	594	-	2072	22,3	-	77,7
Zamość	2575	215	-	2360	8,4	-	91,6
Podregion lubelski	55520	6646	21131	27743	12,0	38,1	50,0
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
lubartowski	20801	387	17622	2792	1,9	84,7	13,4
lubelski	6877	265	1709	4903	3,9	24,9	71,3
łęczyński	4603	2707	-	1896	58,8	-	41,2
świdnicki	4381	228	1800	2353	5,2	41,1	53,7
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Lublin	18858	3059	-	15799	16,2	-	83,8
Podregion puławski	161448	97262	47523	16663	60,2	29,4	10,3
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
janowski	9710	79	8428	1203	0,8	86,8	12,4
kraśnicki	9129	251	5749	3129	2,7	63,0	34,3
łukowski	10099	801	5014	4284	7,9	49,7	42,4
opolski	14389	408	12074	1907	2,8	83,9	13,3
puławski	101495	94945	2436	4114	93,5	2,4	4,1
rycki	16627	778	13822	2027	4,7	83,1	12,2

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. ^b Excluding consumption of water for industrial purposes by water supply networks owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ^a ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2017 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL ^a WASTEWATER AND POPULATION CONNECTED TO WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Oczyszczone Treated				Nieoczyszczone w dam ³ Untreated in dam ³	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^b Population using waste water treatment plants in % of total population ^b
		razem total	mechanicznie mechanically	chemicznie ^c i biologicznie chemically ^c and biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogene removal		
WOJEWÓDZTWO	70288	70084	17,0	55,8	27,1	204	57,0
VOIVODSHIP							
Podregion białski	6983	6974	1,5	42,4	56,0	9	57,1
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
białski	1929	1926	2,5	65,8	31,6	3	-
parczewski	658	658	7,9	92,1	-	-	-
radzyński	1320	1314	0,5	59,1	40,4	6	-
włodawski	1028	1028	-	30,0	70,0	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Biała Podlaska	2048	2048	-	-	100,0	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	13095	13092	1,8	31,2	67,1	3	51,0
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
biłgorajski	1958	1958	-	42,7	57,3	-	-
chełmski	585	585	0,2	82,1	17,8	-	-
hrubieszowski	1290	1290	-	55,0	45,0	-	-
krasnostawski	1790	1790	12,6	56,9	30,6	-	-
tomaszowski	1800	1800	-	35,2	64,8	-	-
zamojski	1188	1185	-	33,0	67,0	3	-
Miasta na prawach powiatu:							
Cities with powiat status:							
Chelm	2198	2198	0,2	0,5	99,3	-	-
Zamość	2286	2286	-	-	100,0	-	-
Podregion lubelski	29509	29505	19,6	13,4	66,9	4	68,4
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
lubartowski	1666	1666	-	100,0	-	-	-
lubelski	1584	1584	-	62,6	37,4	-	-
łęczyński	7031	7031	75,9	14,1	10,0	-	-
świdnicki	1998	1998	22,8	15,9	61,3	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Lublin	17230	17226	-	-	100,0	4	-
Podregion puławski	20701	20513	28,3	39,1	32,6	188	48,1
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
janowski	982	962	-	100,0	-	20	-
kraśnicki	1642	1642	-	28,5	71,5	-	-
lukowski	2261	2244	1,1	28,6	70,3	17	-
opolski	1178	1178	-	100,0	-	-	-
puławski	13074	12923	44,5	32,8	22,8	151	-
rycki	1564	1564	2,2	33,6	64,2	-	-

^a Wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi. ^b Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków — na podstawie szacunków, ludność ogółem — na podstawie bilansów. ^c Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Requiring treatment discharged into waters or into the ground. ^b Population connected to wastewater treatment plants — estimated data, total population — based on balances. ^c Concerning only industrial wastewater.

TABL. 5. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW W 2017 R.**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2017
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przemysłowe Industrial					Komunalne ^a Municipal ^a						
	ogółem total		w tym of which			ogółem total		w tym of which				
	liczba number	prze- pustowość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	biologiczne biological	prze- pustowość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	z podwyższonym usuwaniam bio- genów with increased bio- gene removal	liczba number	prze- pustowość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	biologiczne biological	prze- pustowość w m ³ /d capacity in m ³ /24 h	z podwyższonym usuwaniam bio- genów with increased bio- gene removal		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	66	135813	47	47930	2	3730	282	34677	254	83315	27	26343
Podregion biański Subregion	12	6209	8	5032	-	-	56	34964	51	11114	5	23850
Powiaty: Powiaty:												
biański	6	2288	4	1291	-	-	20	7860	18	4810	2	3050
parczewski	1	80	-	-	-	-	11	3454	11	3454	-	-
radzyński	3	2557	2	2457	-	-	8	5375	7	1375	1	4000
włodawski	2	1284	2	1284	-	-	16	6275	15	1475	1	4800
Miasto na prawach po- wiatu: City with powiat status:												
Biała Podlaska	-	-	-	-	-	-	1	12000	-	-	1	12000
Podregion chełmsko-zamojski .. Subregion	20	25470	15	16422	1	2290	130	93141	116	19688	13	73435
Powiaty: Powiaty:												
biłgorajski	-	-	-	-	-	-	19	13465	18	5465	1	8000
chełmski	2	6200	1	200	-	-	26	4198	25	4075	1	123
hrubieszowski	3	9774	3	9774	-	-	23	5150	18	1738	5	3412
krasnostawski	6	3366	5	2716	-	-	13	5408	11	2290	1	3100
tomaszowski	4	2725	4	2725	-	-	36	9707	35	3407	1	6300
zamojski	2	2475	1	185	1	2290	11	3213	9	2713	2	500
Miasta na prawach po- wiatu: Cities with powiat status												
Chełm	3	930	1	822	-	-	1	27000	-	-	1	27000
Zamość	-	-	-	-	-	-	1	25000	-	-	1	25000
Podregion lubelski Subregion	13	35805	9	6900	-	-	45	14981	42	27065	3	12275
Powiaty: Powiaty:												
lubartowski	1	1200	1	1200	-	-	18	10224	18	10224	-	-
lubelski	3	2030	3	2030	-	-	14	6719	14	6719	-	-
łęczyński	4	27080	3	1160	-	-	10	11907	8	9157	2	2750
świdnicki	4	5470	2	2510	-	-	2	965	2	965	-	-
Miasto na prawach po- wiatu: City with powiat status:												
Lublin	1	25	-	-	-	-	1	12000	-	-	1	12000
Podregion puławski .. Subregion	21	68329	15	19576	1	1440	51	68850	45	25448	6	43402
Powiaty: Powiaty:												
janowski	1	360	1	360	-	-	3	4336	3	4336	-	-
kraśnicki	3	2326	3	2326	-	-	7	13823	6	1323	1	12500
łukowski	-	-	-	-	-	-	15	13242	14	3550	1	9692
opolski	3	2400	3	2400	-	-	8	7007	8	7007	-	-
puławski	12	61553	7	14240	-	-	12	17832	9	2622	3	15210
rycki	2	1690	1	250	1	1440	6	12610	5	6610	1	6000

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej.
^a Working on sewerage systems.

TABL. 6. **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA^a W 2017 R.**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń w t Emission of pollutants in t				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced	
	pyłowych particulates		gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)		pyłowe particulates	gazowe (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)
	ogółem total	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem total	w tym dwutlenek siarki of which sulphur dioxide		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	1711	803	20487	4666	89,9	98,5
Podregion białski Subregion	125	117	1295	416	-	-
Powiaty: Powiaty:						
białski	24	23	173	67	-	-
parczewski	13	10	232	43	-	-
radzyński	22	19	396	125	-	-
włodawski	8	7	214	70	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Biała Podlaska	58	58	280	111	-	-
Podregion chełmsko-zamojski Subregion	492	281	9104	1807	0,4	-
Powiaty: Powiaty:						
biłgorajski	47	18	213	26	-	-
chełmski	8	5	901	207	3,8	-
hrubieszowski	57	41	834	277	-	-
krasnostawski	125	42	721	321	-	-
tomaszowski	8	8	176	32	-	-
zamojski	54	53	441	78	-	-
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:						
Chełm	138	75	5374	637	-	-
Zamość	55	39	444	229	-	-
Podregion lubelski Subregion	154	120	2998	874	1,3	13,7
Powiaty: Powiaty:						
lubartowski	25	23	345	95	-	-
lubelski	36	35	419	120	-	-
łęczyński	6	5	283	31	-	-
świdnicki	16	9	599	267	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Lublin	71	48	1352	361	2,9	16,7
Podregion puławski Subregion	940	285	7090	1569	96,2	98,9
Powiaty: Powiaty:						
janowski	10	10	43	12	28,3	-
kraśnicki	43	33	270	126	-	-
łukowski	23	22	493	144	-	-
opolski	69	68	534	234	-	-
puławski	747	105	5422	943	97,1	98,9
rycki	48	47	328	110	-	-

a Z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
a From plants of significant nuisance to air quality emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 7. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU ^a W 2017 R.
NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION ^a IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona Legally protected areas possessing unique environmental value						Pomniki przyrody Monuments of nature
	ogółem total		w tym of which				
	w ha in ha	w % po- wierzchni ogólnej in % of grand total areas	parki narodowe national parks	rezerwy przyrody nature re- serves	parki krajobra- zowe ^b landscape parks ^b	obszary chronio- nego krajob- razu ^b protected landscap- e ^b areas	
		w ha	in ha				
WOJEWÓDZTWO	570741	22,7	18243	11863	232365	300537	1495
VOIVODSHIP							
Podregion białski	92416	15,5	8599	2560	28570	50369	393
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
białski	24804	9,0	-	476	15339	8705	262
parczewski	15649	16,4	2444	397	1083	10907	39
radzyński	839	0,9	-	16	-	650	42
włodawski	51124	40,7	6155	1671	12147	30107	37
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Biała Podlaska	-	-	-	-	-	-	13
Podregion chełmsko-zamojski ..	210123	22,6	9430	2918	116710	79083	431
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
biłgorajski	17371	10,3	183	99	17088	-	46
chełmski	74979	39,8	947	1314	22551	49090	80
hrubieszowski	24781	19,5	-	98	5198	19278	71
krasnostawski	25380	24,6	-	475	14129	10715	76
tomaszowski	15672	10,5	-	255	14795	-	56
zamojski	51940	27,8	8300	675	42949	-	83
Miasta na prawach powiatu:							
Cities with powiat status:							
Chełm	1	0,0	-	1	-	-	11
Zamość	-	-	-	-	-	-	8
Podregion lubelski	91910	21,8	214	310	35980	52162	269
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
lubartowski	32190	25,0	-	41	11595	19237	40
lubelski	31097	18,5	-	86	8708	22163	92
łęczyński	18981	29,8	214	134	10221	6971	46
świdnicki	7113	15,2	-	25	5456	1286	33
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Lublin	2530	17,2	-	24	-	2506	58
Podregion puławski	176292	31,3	-	6075	51106	118923	402
Subregion							
Powiaty:							
Powiaty:							
janowski	55106	63,0	-	3850	31245	20000	136
kraśnicki	23824	23,7	-	676	-	23118	68
lukowski	22359	16,0	-	1220	-	21137	45
opolski	35844	44,3	-	64	6718	29052	19
puławski	31912	34,2	-	264	13143	18413	69
rycki	7247	11,8	-	-	-	7204	65

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 48. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych.

^a See general notes, item 5 on page 48. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 8. **ODPADY ^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA W 2017 R.**
WASTE ^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS THEIR STORAGE YARDS AREAS IN 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady w tys. t Waste in thous. t wytworzone w ciągu roku generated during the year					dotychczas składowane (nagroma- dzone; stan w końcu roku) ^b landfilled up to now (accu- mulated; end of year) ^b	Tereny składowa- nia odpa- dów, nie zrekultywo- wane (stan w końcu roku) w ha Area of stor- age yards, non -reclaimed (end of year) in ha
	ogółem total	poddane odzyskowi ^c recovered ^c	unieszkodli- wione ^c treated ^c	przekazane innym od- biorcom transferred to other re- cipients	magazy- nowane cza- sowo temporary stored		
WOJEWÓDZTWO	6385,9	84,1	3030,7	3260,8	10,3	37826,4	143,3
VOIVODSHIP							
Podregion białski	42,9	8,9	0,1	33,8	0,1	-	-
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
białski	21,2	-	-	21,1	0,1	-	-
parczewski	-	-	-	-	-	-	-
radzyński	2,7	-	-	2,7	-	-	-
włodawski	3,8	-	-	3,8	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Biała Podlaska	15,2	8,9	0,1	6,2	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	241,7	45,0	-	193,8	2,9	-	-
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
biłgorajski	40,8	18,0	-	21,3	1,5	-	-
chełmski	23,2	4,7	-	18,5	-	-	-
hrubieszowski	34,0	-	-	34,0	-	-	-
krasnostawski	36,7	18,4	-	17,9	0,4	-	-
tomaszowski	64,2	1,5	-	62,7	-	-	-
zamojski	12,5	-	-	12,5	-	-	-
Miasta na prawach powiatu:							
Cities with powiat status:							
Chelm	16,4	2,4	-	14,0	-	-	-
Zamość	13,9	-	-	12,9	1,0	-	-
Podregion lubelski	5879,9	29,7	3013,0	2834,8	2,4	32927,1	93,3
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
lubartowski	35,2	13,1	-	22,1	-	-	-
lubelski	5,3	0,9	-	4,4	-	-	-
łęczyński	5728,1	9,2	3010,9	2708,0	-	32039,4	70,5
świdnicki	16,1	-	-	15,1	1,0	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Lublin	95,2	6,5	2,1	85,2	1,4	887,7	22,8
Podregion puławski	221,4	0,5	17,6	198,4	4,9	4899,3	50,0
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
janowski	2,3	0,4	-	1,9	-	-	-
kraśnicki	31,1	-	-	28,2	2,9	-	-
łukowski	27,1	-	-	27,1	-	-	-
opolski	30,7	-	-	30,7	-	-	-
puławski	124,1	-	17,4	104,7	2,0	4899,3	50,0
rycki	6,1	0,1	0,2	5,8	-	-	-

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wałdach, stawach osadowych) własnych. c We własnym zakresie przez wytwórcę, patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 47.

a Excluding municipal wastes. b On own landfills (heaps, settling ponds). c By waste producer on its own, see general notes, item 4 on page 47.

TABL. 9. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG WYBRANYCH KIERUNKÓW INWESTOWANIA W 2017 R. (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT BY SELECTED DIRECTIONS OF INVESTING IN 2017 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym na of which on			ogółem total	w tym na ujęcia i doprowadzenia wody of which water intakes and systems
		ochronę powietrza atmosferycz- nego i klimatu protection of air and climate	gospodarkę ściekową i ochronę wód wastewater management and protection of waters	gospodarkę odpadami, ochronę i przy- wrócenie warto- ści użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchni- owych waste manage- ment, ground and surface waters and land protec- tion and reclama- tion		
	w tys. zł in thous. zł					
WOJEWÓDZTWO	164195,1	22115,2	106094,3	9093,9	68085,8	34122,8
VOIVODSHIP						
Podregion białski	14973,9	4419,5	6240,7	456,1	14651,6	4958,5
Subregion						
Powiaty:						
Powiaty:						
białski	4828,5	1126,2	2988,4	77,2	7628,8	2970,3
parczewski	738,2	-	204,1	16,0	5186,5	151,9
radzyński	5310,1	3186,6	1828,6	294,9	471,0	471,0
włodawski	1793,9	-	381,1	-	540,3	540,3
Miasto na prawach po- wiatu:						
City with powiat status:						
Biała Podlaska	2303,2	106,7	838,5	68,0	825,0	825,0
Podregion chełmsko-zamojski ..	49987,5	3586,4	35736,0	2240,6	12822,6	11385,6
Subregion						
Powiaty:						
Powiaty:						
biłgorajski	13326,3	100,8	12383,0	4,5	1113,3	1080,3
chełmski	1230,7	36,0	562,0	14,0	2939,3	2939,3
hrubieszowski	6038,8	52,7	4755,8	226,0	556,7	556,7
krasnostawski	8093,7	305,6	7673,1	115,0	125,1	125,1
tomaszowski	4012,4	1952,0	1684,3	376,1	888,1	888,1
zamojski	2397,2	45,0	1415,7	640,0	3668,1	3652,1
Miasta na prawach po- wiatu:						
Cities with powiat sta- tus:						
Chelm	6069,9	1021,3	2301,9	-	1131,0	1131,0
Zamość	8818,5	73,0	4960,2	865,0	2401,0	1013,0
Podregion lubelski	60117,5	8790,8	36676,4	5014,2	17549,8	12005,6
Subregion						
Powiaty:						
Powiaty:						
lubartowski	3542,6	472,1	2830,7	42,1	1275,0	734,9
lubelski	7415,4	356,0	6925,0	128,0	4879,5	3358,3
łęczyński	24450,4	1238,3	18403,6	3933,5	3979,6	496,7
świdnicki	2965,5	233,0	2169,5	563,0	3810,8	3810,8
Miasto na prawach po- wiatu:						
City with powiat status:						
Lublin	21743,6	6491,4	6347,6	347,6	3604,9	3604,9
Podregion puławski ...	39116,2	5318,5	27441,2	1383,0	23061,8	5773,1
Subregion						
Powiaty:						
Powiaty:						
janowski	5697,0	2253,2	3330,0	113,8	36,0	36,0
kraśnicki	5245,2	815,0	2843,7	191,0	14486,9	803,9
łukowski	3675,8	-	2320,4	699,0	1639,2	1511,8
opolski	4948,7	520,0	1870,4	279,0	309,6	309,6
puławski	13318,0	730,3	12115,4	23,0	5993,1	2819,4
rycki	6231,5	1000,0	4961,3	77,2	597,0	292,4

TABL. 10. **NAKLĄDY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2017 R.**
 OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FINANCING SOURCE IN 2017

A. OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds z budżetu from budget						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe Country credits and loans, of which banks	Inne środki, w tym nakłady nie finansowane Other funds, of which non-financial outlays
		własne ^a own ^a	centralnego central	wojewódz- twa voivod- ship	po- wiatu powiat	gminy (współu- dział) gmina (cooera- tion)	z zagranicy ^b from foreign ^b			
WOJEWÓDZTWO . VOIVODSHIP	164195,1	83818,4	5959,6	20044,9	191,0	1060,9	19436,0	28189,1	4974,5	520,7
Podregion białski . Subregion	14973,9	6303,2	303,4	1102,3	-	369,9	3904,6	2767,7	-	222,8
Powiaty: Powiats:										
białski	4828,5	2279,4	175,0	-	-	369,9	1231,7	722,0	-	50,5
parczewski	738,2	694,5	-	-	-	-	-	43,7	-	-
radzyński	5310,1	1164,9	-	1102,3	-	-	2672,9	216,0	-	154,0
włodawski	1793,9	847,2	128,4	-	-	-	-	800,0	-	18,3
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Biała Podlaska ..	2303,2	1317,2	-	-	-	-	-	986,0	-	-
Podregion chełmsko-zamojski	49987,5	21943,1	4000,2	4065,1	135,0	236,7	7671,7	7419,9	4442,9	72,9
Subregion										
Powiaty: Powiats:										
biłgorajski	13326,3	3501,9	312,5	-	-	39,0	5100,7	962,3	3355,0	54,9
chełmski	1230,7	451,0	520,1	-	-	-	161,0	98,6	-	-
hrubieszowski ...	6038,8	4054,8	70,0	-	-	163,0	270,7	611,4	868,9	-
krasnostawski ...	8093,7	1845,8	170,5	4065,1	-	34,7	517,6	1241,0	219,0	-
tomaszowski	4012,4	1814,1	919,2	-	-	-	1000,0	279,1	-	-
zamojski	2397,2	1276,0	-	-	135,0	-	621,7	364,5	-	-
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:										
Chelm	6069,9	4861,1	38,6	-	-	-	-	1170,2	-	-
Zamość	8818,5	4138,4	1969,3	-	-	-	-	2692,8	-	18,0
Podregion lubelski	60117,5	30320,9	995,0	14877,5	56,0	413,9	55,9	12841,7	331,6	225,0
Subregion										
Powiaty: Powiats:										
lubartowski	3542,6	1990,6	-	-	-	196,2	-	1024,2	331,6	-
lubelski	7415,4	7415,4	-	-	-	-	-	-	-	-
łęczyński	24450,4	9973,7	-	14357,8	-	63,0	55,9	-	-	-
świdnicki	2965,5	2445,8	-	519,7	-	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Lublin	21743,6	8495,4	995,0	-	56,0	154,7	-	11817,5	-	225,0
Podregion puławski	39116,2	25251,2	661,0	-	-	40,4	7803,8	5159,8	200,0	-
Subregion										
Powiaty: Powiats:										
janowski	5697,0	3029,2	-	-	-	-	-	2667,8	-	-
kraśnicki	5245,2	4351,4	-	-	-	-	893,8	-	-	-
łukowski	3675,8	1998,9	350,0	-	-	-	-	1326,9	-	-
opolski	4948,7	1701,0	125,0	-	-	9,4	2011,0	902,3	200,0	-
puławski	13318,0	10875,2	76,0	-	-	31,0	2073,0	262,8	-	-
rycki	6231,5	3295,5	110,0	-	-	-	2826,0	-	-	-

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów, funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji.

a Including funds from budget of gminas, which are investors. b Non-returnable and returnable funds receive from international programs, assistance funds (including Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion.

TABL. 10. **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA W 2017 R. (dok.)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION BY FINANCING SOURCE IN 2017 (cont.)
B. GOSPODARKA WODNA
WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Środki Funds						Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) Ecological funds (loans, credits and allocations)	Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe Country credits and loans, of which banks	Inne środki, w tym nakłady nie finansowane Other funds, of which non-financial outlays
		z budżetu			from budget					
		własne ^a own ^a	centralnego central	województwa voivodship	powiatu powiat	gminy (współdział) gmina (co-operation)	z zagranicy ^b from foreign ^b			
		w tys. zł			in thous. zł					
WOJEWÓDZTWO ... VOIVODSHIP	68085,8	33880,6	13619,8	673,8	-	749,6	14029,0	2890,6	2155,8	86,6
Podregion białski ... Subregion	14651,6	4336,7	-	586,6	-	440,1	7445,3	1342,9	500,0	-
Powiaty: Powiaty:										
białski	7628,8	1601,2	-	224,3	-	440,1	4020,3	1342,9	-	-
parczewski	5186,5	1322,7	-	6,8	-	-	3357,0	-	500,0	-
radzyński	471,0	471,0	-	-	-	-	-	-	-	-
włodawski	540,3	116,8	-	355,5	-	-	68,0	-	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Biała Podlaska	825,0	825,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Podregion chełmsko-zamojski Subregion	12822,6	9744,2	-	16,0	-	59,0	2024,9	524,1	367,8	86,6
Powiaty: Powiaty:										
biłgorajski	1113,3	819,6	-	-	-	59,0	75,3	89,0	66,8	3,6
chełmski	2939,3	1888,2	-	-	-	-	1051,1	-	-	-
hrubieszowski	556,7	556,7	-	-	-	-	-	-	-	-
krasnostawski	125,1	103,0	-	-	-	-	22,1	-	-	-
tomaszowski	888,1	768,6	-	-	-	-	-	119,5	-	-
zamojski	3668,1	2126,1	-	16,0	-	-	876,4	315,6	301,0	33,0
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:										
Chelm	1131,0	1131,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Zamość	2401,0	2351,0	-	-	-	-	-	-	-	50,0
Podregion lubelski . Subregion	17549,8	13082,3	-	-	-	138,9	2017,0	1023,6	1288,0	-
Powiaty: Powiaty:										
lubartowski	1275,0	1139,5	-	-	-	33,5	102,0	-	-	-
lubelski	4879,5	3470,9	-	-	-	-	385,0	1023,6	-	-
łęczyński	3979,6	3907,6	-	-	-	72,0	-	-	-	-
świdnicki	3810,8	992,8	-	-	-	-	1530,0	-	1288,0	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:										
Lublin	3604,9	3571,5	-	-	-	33,4	-	-	-	-
Podregion puławski Subregion	23061,8	6717,4	13619,8	71,2	-	111,6	2541,8	-	-	-
Powiaty: Powiaty:										
janowski	36,0	36,0	-	-	-	-	-	-	-	-
kraśnicki	14486,9	547,9	13619,8	63,2	-	-	256,0	-	-	-
łukowski	1639,2	1631,2	-	8,0	-	-	-	-	-	-
opolski	309,6	227,0	-	-	-	-	82,6	-	-	-
puławski	5993,1	3839,2	-	-	-	29,0	2124,9	-	-	-
rycki	597,0	436,1	-	-	-	-	160,9	-	-	-

a Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. b Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów, funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji.

a Including funds from budget of gminas, which are investors. b Non-returnable and returnable funds receive from international programs, assistance funds (including Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion.